

Методологія дослідження соціальнокомунікаційних систем та середовищ

Дисципліна передбачає вивчення методів і прийомів, формування цілісної методології дослідження систем, підсистем, середовищ з урахування їхньої соціальнокомунікаційної спрямованості. Курс спрямований на формування вмінь ефективного проведення теоретичних та емпіричних досліджень комунікаційних систем, підсистем та середовищ.

Мета вивчення курсу: систематизувати знання науковців про соціальнокомунікаційні системи та середовища і, як результати, застосовувати відповідні дослідницькі прийоми і методи у кожному конкретному випадку вивчення системи, підсистеми чи середовища.

Структура курсу. Курс складається з двох модулів. У *першому змістовому модулі* (25 % навчального часу) науковці знайомляться зі специфікою соціальнокомунікаційних систем та середовищ, вивчають їхні класифікації, ознаки. У *другому змістовому модулі* вивчаються практичні прийоми застосування методів дослідження соціальнокомунікаційних систем та середовищ (75 % навчального часу). Зокрема, проводяться теоретичні та емпіричні дослідження у межах заявленої теми дисертаційної роботи; за допомогою різних методик вивчається той самий об'єкт і на основі вивчення робиться висновок. Окремим завданням модулю є обґрунтування доцільності вибраних методів для проведення конкретних дослідницьких процедур.

Вивчення курсу передбачає систематизацію **знань** про:

- 1) соціальнокомунікаційні системи, підсистеми та середовища;
- 2) доцільність застосування тих чи інших методів і прийомів вивчень в кожному конкретному випадку дослідження;
- 3) способи верифікації отриманих дослідницьких припущень з урахуванням передбаченої дисертаційною роботою методології.

Опанування практичними аспектами курсу передбачає оптимізацію **вмінь** щодо:

- 1) вибору та обґрунтування методології дослідження соціальнокомунікаційних систем та середовищ;
- 2) застосування вибраних методів та прийомів при проведенні дослідження соціальнокомунікаційних систем та середовищ;
- 3) проведення процедури верифікації гіпотез, а також перевірки отриманих результатів, зіставлення з результатами аналогічних досліджень, проведених раніше іншими науковцями.

Корисні джерела:

1. Почепцов Г. Г. Коммуникационные технологии. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2001. – 348 с.
2. Березин В. М. Массовая коммуникация: сущность, каналы действия. – М.: Рип-холдинг, 2003. – 174 с.
3. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ: Пер. с англ. – М.; СПб; К.: Узд. Дом «Вильямс», 2004. – 426 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
5. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації: Навчальний посібник. – К.: Центр вільної преси, 1999. – 212 с.
6. Корнєєв В. М. Підходи до вивчення прихованого текстового впливу // Вісн. Київ. ун-ту. Журналістика. – 2001. – Вип. 9. – С. 75–79.
7. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2003. – 652 с.
8. Різун В. В., Непийвода Н. Ф., Корнєєв В. М. Лінгвістика впливу. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. – 148 с.
9. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу // <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1005>
10. Холод О. Методологія досліджень соціальних комунікацій : навч. посіб. / Холод О. – К. : Київський міжнародний університет, 2013. – 345 с.
11. Різун В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / В. Різун // Психолінгвістика, 2012. – Вип. 10. – С. 305-314.
12. Губенко Д. Методологія медіадосліджень : електронний підручник / Д. Губенко // https://uk.wikibooks.org/wiki/Методологія_медіа-досліджень